

Силабус навчальної дисципліни
«НАЦІЇ ТА НАЦІОНАЛІЗМ В ЦЕНТРАЛЬНО-СХІДНІЙ ЄВРОПІ»

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки; 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність: 032 Історія та археологія; 014 Середня освіта (Історія)

Освітня програма: Історія та археологія; Середня освіта (Історія)

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Курс: 2

Семестр: 3

Факультет	Історичний
Кафедра	Кафедра всесвітньої історії та методик навчання
Викладач(-и)	ПІБ: Священко Зінаїда Василівна Посада: професор кафедри всесвітньої історії та методик навчання E-mail: z.sviashchenko@udpu.edu.ua
Лінк на освітній контент дисципліни	https://moodle.dls.udpu.edu.ua/
Статус дисципліни	Навчальна дисципліна вибіркового компонента
Загальний обсяг дисципліни, кредити ЕКТС / години	3 кредити / 90 годин
Обсяг дисципліни (години) та види занять	Денна форма: лекції (20 год.), практичні (14 год.), самостійна робота (56 год.) Заочна форма: лекції (6 год.), практичні (4 год.), самостійна робота (80 год.)
Політика дисципліни	Академічна добросердість. Дотримання академічної добросердісті здобувачами освіти передбачає: – самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю; посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; – дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; – надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. Відвідування занять. Відвідування занять є обов'язковим. Пропуски семінарських занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття впродовж двох тижнів з дня його пропуску. На лекціях вітається активне сприйняття та співпраця з викладачем. Креативна ініціатива здобувача вищої освіти. Креативна ініціатива здобувача вищої освіти під час вивчення дисципліни всіляко підтримується, оскільки це сприяє формуванню творчої особистості і є умовою становлення фаховості майбутнього історика. Вітається відмова від шаблонності та стереотипності в дослідницькій роботі. Креативна ініціатива, за умови дотримання академічної добросердісті, заслуговує на оцінку найвищим балом за виконану роботу, відповідно до розподілу балів, які отримують здобувачі вищої освіти з дисципліни.
Що будемо вивчати?	Процеси національного відродження, націо- та державотворення в країнах Центрально-Східної Європи в контексті сучасних теорій нації та націоналізму.
Чому це треба вивчати?	Сформувати системні знання про процеси формування модерних націй у Центрально-Східній Європі наприкінці XVIII – на початку ХХ ст. в контексті сучасних теорій нації та націоналізму, розуміння проблем національної ідентичності й націоналізму в сучасній історико-

	філософській думці.
Яких результатів можна досягнути?	<p>Знання провідних наукових категорій та понять курсу (нація, модерна нація, національна ідентичність, національне Відродження, націєтворення, національна держава, національна меншина, національна автономія, федералізм, націоналізм, етнонаціоналізм, етнічний конфлікт, космополітизм).</p> <p>Знання сучасних концепцій націй та націоналізму, характерних рис та етапів національного відродження, ключових проблем націєтворення кінця XVIII – початку ХХ ст. в Центрально-Східній Європі.</p> <p>Розуміння особливостей формування модерних націй в країнах Центрально-Східної Європи, ролі національних рухів у процесі формування національних держав; становлення ідей захисту національної ідентичності та їх трансформації.</p> <p>Уміння виявляти та інтерпретувати процеси творення націй у Центрально-Східній Європі; порівнювати процеси націєтворення в центральноєвропейських країнах та Україні; аналізувати процеси національного відродження та формування національної ідентичності; прогнозувати перспективні напрями дослідження розвитку націй та націоналізму; володіти навичками проблемного та дискусійного трактування націєтворчих процесів; аналізувати процеси національного протистояння та міжнаціональні конфлікти; виявляти та інтерпретувати сучасні виклики збереженню національної ідентичності.</p>
Як можна використати набуті знання та уміння?	<p>Компетентності якими має володіти студент:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Здатність застосовувати набуті знання та вміння з ключових проблем націєтворення кінця XVIII – початку ХХ ст. в Європі для формування відповідних знань та вмінь в учнів. - Здатність використовувати набуті знання при веденні наукових дискусій зі складних питань формування української нації. - Здатність проводити самостійне наукове дослідження з ключових проблем націєтворення кінця XVIII – початку ХХ ст. в Європі та презентувати його результати. - Здатність до прогнозування перспективних напрямів дослідження розвитку націй, ідентичностей, націоналізму. - Здатність співпрацювати з носіями різних історичних і культурних цінностей; створювати умови для комунікації із представниками наукових, громадських, релігійних і національно-культурних організацій.
Зміст дисципліни	<p>Нація як концепт та цінність: теоретичні підходи щодо її визначення та класифікації.</p> <p>Концепції націоналізму в сучасній західній науковій думці.</p> <p>Національна ідентичність: теоретичні аспекти проблеми.</p> <p>Націогенез. Становлення модерних націй в Центрально-Східній Європі.</p> <p>Процеси націо- та державотворення у західних слов'ян наприкінці XVIII – на початку ХХ ст.</p> <p>Особливості націєтворчих процесів у південних слов'ян наприкінці XVIII – на початку ХХ ст.</p> <p>Процеси націо- та державотворення у румунів та угорців наприкінці XVIII – на початку ХХ ст.</p> <p>Націєтворчі процеси в Україні наприкінці XVIII – на початку ХХ ст.: історіографічний аспект.</p>
Обов'язкові завдання	Здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти має виконувати

	завдання до семінарських занять, модульні контрольні роботи, ІНДЗ, підсумкове тестове завдання.
Міждисциплінарні зв'язки	Історія слов'янських народів; Нова історія країн Європи і Америки; Новітня історія країн Європи і Америки; Історія України.
Інформаційне забезпечення (з репозитарію та фонду НБ УДПУ та ін.)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Гібернау, М., 2012. Ідентичність націй. Переклад з англійської. К.: Темпора, 2012. – 304 с. 2. Гелнер, Е., 2003. Нації та націоналізм; Націоналізм. Переклад з англійської. Київ: Таксон, [online] Доступно: http://www.litopys.org.ua/gellner/gel.htm 3. Гринів, О., 2016. Українська націологія: проблеми теорії. Курс лекцій для аспірантів. Львів, [online] Доступно: <http://repository.ldukf.edu.ua/bitstream/34606048/5902/1/ 4. Славіч Б. Історія Балкан XVIII і XIX століття. Т. 1. К.: Свенас, 2003. 407 с. 5. Зашкільняк, Л.О ред., 2001. Історія Центрально-Східної Європи: Посібник для студентів історичних і гуманітарних факультетів університетів. Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка. 660 с. 6. Касьянов, Г., 1999. Теорії нації та націоналізму: Монографія. Київ: Либідь, [online] Доступно: http://www.litopys.org.ua/kasian/kas.htm 7. Козловець, М.А., 2009. Феномен національної ідентичності: виклики глобалізації: монографія. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, [online] Доступно: http://eprints.zu.edu.ua/6217/1/kozlovez_monograf.pdf 8. Націоналізм: антологія. – К.: Смолоскип, 2000. – 869 с. 9. Сміт, Е.Д., 2004. Націоналізм: Теорія, ідеологія, історія. Переклад з англійської Р. Фещенко. Київ: "К.І.С.", [online] Доступно: http://www.litopys.org.ua/smith/smt.htm 10. Снайдер, Т., 2012. Перетворення націй. Польща, Україна, Литва, Білорусь 1569 – 1999. Переклад з англійської Л. Котенко, О. Надтока. Київ: Дух і Літера, 2012. – 624 с.
Поточний контроль	Поточне оцінювання на семінарському занятті; оцінка за ІНДЗ; модульний контроль; оцінка за контрольні роботи.
Підсумковий контроль	Екзамен

Розробник

Священко Зінаїда Василівна